

gaa med til, at Forslaget vedtages i den foreliggende Skikkelse uden indgribende Ændringer.

Den højtærede Konseilspræsident mente dog at kunne paaberaabe sig en gammel græsk Digter for at blive staaende ved denne Ordning, idet denne nemlig havde sagt: Hvor meget bedre er dog ikke det halve end det hele, og hvor faa forstaa det. Ja, jeg tvivler dog meget om, at den gamle Hr. Hesiodos skulde billige denne Anvendelse af hans Sætning i den foreliggende Situation. Hvad er det nemlig, der var Spørgsmaal om? Der var Spørgsmaal om, at Hesiodos havde en Broder, der vilde tage hele hans Arv og ikke overlade ham den halve, og saa var der de Dommere, som mente, at han skulde anlægge Sag — de var nok saa bestikkelige, at det var Profit for dem at faa Processen. Men, mente han saa, de forstod ikke, hvor meget det halve er mere end det hele, det vil sige, hvor meget fornuftigere det er at nøjes med det halve, naar det er fyldestgørende, i Stedet for at strides om det hele, som man aldeles ikke behøver. Ja, hvis Situationen var den, at vi var fornøjede og kunde være fornøjede med det halve, hvem i al Verden vilde saa strides om det hele; saa vilde vi naturligvis være enige med den gamle Vismand, naar han sagde: Hvilket herligt Liv kunde man ikke føre, naar man blot havde faaet det halve og ikke behøvede det hele. Men Situationen er nu den, at vi kunne ikke nøjes med det halve, det er en fuldstændig Umulighed. Det vilde ikke være noget herligt Liv at føre, naar man vidste, at Døren var lukket til den ene Side, men stod aaben til den anden, for hvem der vilde bryde ind. Altsaa, her er Situationen en ganske anden, og jeg mener derfor ogsaa, at det er Bestemmelsen om Landbefæstningens Nedlæggelse om 12 Aar, der i størst Grad vil henlede Opmærksomheden paa sig.

Naar man nu spørger, hvorledes kunne de Medlemmer, som ikke ville holde paa Præferencepolitikken, være med til at stemme for den, saa hørte vi det ærede Medlem (Frijs) udtale, at det kunde de godt, for den Bestemmelse bliver dog aldrig til noget, den staaar paa Papiret, men den vil aldrig blive gennemført, og der anføres saa en Række af Grunde: Ordningen er i og for sig saa urimelig, det er en Hensynsløshed overfor dem, der skulde forsvare Landet osv., man kan aldeles ikke tænke sig, at den skulde blive gennemført, og saa mener altsaa det ærede Medlem, at

vi gladelig skulde kunne stemme for denne Bestemmelse i den gode Forvisning, at det betyder ikke noget, at den staaar der. Men det er jeg nu aldeles ikke saa sikker paa, at den Forventning vil kunne gaa i Opfyldelse, og at den ikke tværtimod vil lide en bitter Skuffelse, thi naar man siger, at Bestemmelsen er saa urimelig, saa er den det lige saa godt den Dag i Dag, som den vil være det om 12 Aar. Men vi stemme dog i Dag for den, hvorledes kan man saa ikke sige, at man ogsaa om 12 Aar vil stemme for akkurat det samme? Og siger man, at det er et politisk Spørgsmaal, saa siger jeg: Nej, det er sandelig et Spørgsmaal om den almindelige Grundsætning; hvorefter vort Forsvar skal ordnes. Jeg kan ikke tænke mig, at den almindelige Grundsætning, der gælder i Dag, om, at der til et normalt Forsvar hører Landmagt, Sømagt og Befæstning, ikke lige saa vel skulde gælde i 1922. Ja, der kunde jo være Forandringer, det kunde jo være, at Voldgiftstanken var saaledes gennemført, at nu var vi alle enige om, at vi aldrig vilde føre Krig mere, eller det kunde jo tænkes, at der var kommet en Forandring med Hensyn til hele Ordningen af Forsvaret, med Hensyn til Bombardementsregler osv. Ja, saa kunde der naturligvis være Tale om Forandringer, men saa længe det ikke er sket, ser jeg ikke, hvorledes man med Tryghed kan opstille en saadan Bestemmelse; hvorledes man 12 Aar i Forvejen uden at kende den Situation, der til den Tid vil foreligge, kan sige: Til den Tid skal Landbefæstningen være bortfalden. Jeg tænker mig ikke, at man i al Almindelighed vil skrive i en Lov: Denne Lov træder i Kraft om 12 Aar. Og allermindst kunde jeg tænke mig, at man vilde sige det med Hensyn til en Befæstningslov.

Saa henvises der jo til, at det er Hadet mod Provisorierne, der nu gør sig gældende. Naar den næste Generation er kommen, vil det være forandret, saa faa vi en anden Opfattelse. Jeg har egentlig ikke set, at den provisoriske Oprindelse er den bevægende Grund til at nedlægge Fæstningen. Og det kunde man heller ikke med Føje sige; thi man paaberaaber sig jo ikke det med Hensyn til Søbefæstningen. Og den højtærede Forsvarsminister har jo ogsaa Gang paa Gang i Folketinget fremhævet, hvorledes Landbefæstningen er bleven legaliseret i 1894. Man ser jo ogsaa, at det slet ikke er disse politiske Grunde, men derimod saglige Grunde, man paaberaaber sig. Allerede i Forsvarskommissio-